QUÆSTIO MEDICA,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis trigesimâ Decembris.

M. CLAUDIO JOANNE-BAPTISTA DODART, Doctore Medico, Præside.

Est-ne cerebrum, omnium corporis functionum principium?

I.

VITA hominis sensu, motu, intellectione, memoriâ, voluntate constat. Servatur humoribus spiritibusque per totum corpus circumfluis. Humores & spiritus perpetuò dissipabiles instaurantur alimentis. Sensus per solum cerebrum; motus partium, à solo cerebro, humorum, à cerebro per cor; procreationis incipiendæ, perficiendæ, alendi, augendi, propagandi corporis principium cerebrum per suas appendices, id est per viscera glandulasque omnis generis quibus, influxu spirituum, afflatu fermenti, vigorem omnem conciliat; ut illius in totâ vivendi medendique ratione summa habenda sit ratio. Intelligere, meminisse, velle, non à corpore, non in corpore, sed in animo; non tamen, quamdiu vivitur, sine corpore, etiam dum sine imaginibus, æterna & ab omni corporis concretione disjunctissima contemplatur. Corpus tardare potest intelligentiam, impedire potest; omninò coërcere, aut ulla ex parte juvare non potest. Sensus non à corpore, non in corpore, sed in animo: non tamen sine corporis commotione, quamdiu corpore conclusus est. Commotio, sensus non causa, sed occasio. Motus spontaneus totus est in corpore, totus fit per corpus, non sine mentis imperio, post mentis imperium, non per hujus imperium, quod motus occasio, non causa. Sola motus causa, non conjunctio mentis cum corpore, nec hujus imperium in corpus, à quo quosdam accipit impetus: sed vis institutionis divinæ, qua sancitum est ut quamdiu mens in corpore tenetur tanquam in tabernaculo, tamdiu hoc ad nutum movere, agere, circumferre possit. Hujus legis Autor Ille Ipse, qui res toto genere dissitas, alteram immortalem, quia incorporea, simplex; alteram interituram, quia multiplex, admodum dissipabilis, atque ideo tum internis, tum externis injuriis opposita, conjunxit in unum animal, hominem. An musculi omnes ad nutum moventur sive vitæ necessitate, sive consuetudinis lege motus elicitur?

I I.

CORPUS solum sensu percipitur, non sola species corporis. Sensus omnis quidam tactus. Imago sensibilis, motu quodam à corporibus externis impressa, corpus humanum totum tentat, sensorium præter cæteras partes maximè commovet, per sensorium nervos, per nervos spiritus, per spiritus cerebrum. Ita & lux per se, & colores omnes, per lucem refractam, reflexam, æque aut veri aut apparentes, feriunt oculos; aures aëris undulatio placida, aut arguta vibratio, aut explosio vehemens, quibus & totum corpus afficitur; nares odorabilium efflu-

via; linguam ſales ipſi; cutim ipſa corpora, aut aer commotus. Oculorum, aurium, narium, linguæ, cutis affectione cerebrum commovent; quod, motum ſuſcipit quidem, at non percipit; quia corpus eſt. Corpus moveri poteſt, pati, dividi; motum aut vim percipere, id eſt ſentire non poteſt. Solus hoc poteſt animus, idque vi institutæ cerebri commoti in animum impreſſionis. Magno miraculo; cum imago impreſſa corpori nihil aut perparum habeat ſimilitudinis cum his per quæ eſt impreſſa & adverſa habeat multa in viſione: præterea autem ſenſus animi ab impreſſione corporeâ non minus differat, quam rerum incorporearum ideæ à verbis, eas, humanâ tantum inſtitutione, ſignificantibus. Cerebrum commotionis meta ſedeſque eſt, non ſenſus principium, quod in animo totum eſt ſentiente per corpus ut intermedium, non ut inſtrumentum, niſi ex inſtitutione. At à corpore animum affici tam eſt incomprehenſibile quam ſolâ voluntate mentem afficere corpora. Sejuncta an conjuncta, remota an proxima, perinde eſt. Non ergo cerebrum ſenſus principium, nec doloris voluptatiſque ſedes. Nihilo tamen minus, ſolum hoc inter corporis partes initium ſentiendi, rerum externarum quaſi internuntius, nomenclatorque, quamdiu valet, cum nervis; quorum nullum eſt officium ad animam, niſi tranſmittendæ cerebro externæ impreſſionis.

III.

UT ſenſus à ſpiritibus ab ambitu ad cerebrum compulſis, ita motus ab iiſdem à cerebro per nervos ad ambitum erumpentibus. Spiritus à cerebro (quod non glandula, ſed glandularum agglomeratarum innumerabilium aggeries) ex ſanguine colato per tubulos minutiſſimos, qui cruoris globulos excludunt. Hos ſpiritus inſiti vi fermenti facit cerebrum, diffundens quaquaverſum per nervorum pluſquam capillarium colliquias, quarum plurimæ ad viſcera derivantur, non ad motum, imò ſæpe nec ad ſenſum. Omnis motus à muſculis aut muſcularibus fibrillis ſolo ſpirituum affluxu dilatatis, atque pro dilatationis modulo contractis. Paucorum ſpirituum acceſſione res agitur in carnibus ſpiritu jam turgentibus & ad equilibrium contentis. Spiritus, ſive illi halitus quidam, ſive liquor ſubtiliſſimus, ultrò citróque commeare faciles, tantò efficaciores quantò tenuiores. An ſubtiliores in vaſtioribus animalibus? Certè hos quadam virium immenſitate pollere neceſſe eſt, à quibus movendi ſunt muſculi ubique prope ad articulum & centrum motus affixi, locum ad facilitatem iniquum, ſed ad motus citos magnoſque percommodum. Hac arte perpauci ſpiritus, corpore debiles exileſque ac prope evanidi, ſed tanto efficaciores, breviſſimo tempore maximos motus edunt; divinâ mechanicâ, incredibili & certâ facilitate præſtante, quod nuſquam humana præſtitit. Liquorem tenuem, & impetum quaquaverſùm à cerebri caſtello facientem, quæ cauſa coerceat moderetur ve; quibus valvulis dimittantur ſpiritus catulientes, admittantur reflui; quibus inſtrumentis valvulæ, ſi quæ ſunt, in uno tubulo diverſæ adverſæque pandantur viciſſim atque contrahantur in alternis adverſorum muſculorum motionibus; quibus ſint diſpoſitæ ſtationibus; quibus hæ muſculis aut fidiculis ducantur: magnum naturæ myſterium, nec facile revelandum. Quanto majus & abſtruſius eſt hæc fieri ad nutum creatæ mentis, quæ omnia motus inſtrumenta funditus ignorat in omnibus penè hominibus. Hæc omnia pręſtari tam implexis, tam ſubtilibus inſtrumentis; nec eo pacto corporis tantum proprii pondus plus centum librarum moveri: ſed inſuper trecentarum ac plurium librarum pondera ſuſtolli ad ſolum nutum mentis creatæ, quæ cogitatione contentiſſimâ, vehementiſſimâ voluntate ne ſtipulam quidem movere poteſt, tam eſſet impoſſibile

quam incomprehensibile: nisi perpetuò juberet hæc fieri, animumque immensæ suæ potestatis aliquatenus participem faceret Is, qui *appendit Terram super nihilum*. Non ergo animus motus principium sed occasio; cerebrum autem motus principium, mentis imperio subditum.

IV.

UT vita sensu motuque partium percipitur, ita humorum motu perpetuò continuato stat, interpellato perit, qui perpetuus esse non potest nisi circulo. Hujus principium cor, musculus simul & alveus. Hic sphincteris instar cochleati, non sanguinis officina non scaturigo, sed influentis receptaculum, suscepti mactra, quaquaversum diffundendi promptuarium, antlia mirifica, adspirans, impellens, eodem sinu admittens remittensque, ipsa sibi embolum pellendo sanguini, dilatatur non sponte sed aliena vi auricularum, ut auriculæ venarum impulsu, quamquam & partim sua vi per sanguinem refluum quem pellit, quem totius corporis musculi contractione tum voluntariâ, tum naturali compellunt. Hoc motu sic stat vita, ut ab eo tota sit, quæ dicitur vis facultasque vitalis. Ut vita sine cordis motu, vel nulla, vel brevissima, sic motus cordis nullus nisi à cerebro sibi cæterisque partibus providente per partem, inter ministras quidem principem, sed tamen cerebri ministram. Perturbationes animi, maximè quæ ad tutelam vitæ pertinent, quales timor, ira, cor percellunt, sed perculso cerebro, & ejus impulsu cor exagitante; sanguinis cursum tardant incitantve, sed vel cordis motu mutato vel sanguine; nimirum explosis subitò spiritibus in cordis carnem, & in sanguinis ac seri canales, aut iisdem revocatis per propagines nerveas, quæ in appendices cerebri, sanguineas albasve, numerosissimæ desinunt.

V.

UT solus chylus sanguinis materia, ita à sanguine humores præter chylum omnes; qui sunt tam numerosi quam partes publicæ, uno corde excepto; fortè & his numerosiores. Sanguis à se ipso. Hic, fermentum, quatenus cruore & sero constat omnium princeps; nisi prius esset quod in cor & sanguinem à cerebro per nervos influit. Ita, sanguinis fermentum, fomes est vitæ non constituendæ sed continuandæ, nec sponte effervescit, sed spiritibus à cerebro submissis motum nanciscitur. Horum auxiliis sibi sufficit, seque propagat, perpetuâ fermentorum lege dum his admiscetur nova congener materia ad effervescendum apta. Hæc chylus; cujus officina ventriculus per glandulas quibus sternitur; atque adeo ventriculus sanguinis scaturigo per chylum, sine quo vita brevis, non tamen hebdomadaria, nisi pueri. A primâ sanguinis in embryonis germine primulùm se explicantis stillâ, tota paulatim succrevit in grandi perfectoque viro sanguinis moles, ut à scintillâ incendium. Ab ea quasi fomite, qui accenso igne sponte evanescit, eo ipso quod fomes est, tota vitalis flamma, quasi tæda per manus tradita aliis subinde accensis totum ævum traducitur. Hæc calidum, verè innatum, ut corpusculi minutissimi ac prope nullius humor, humidum, verè primigenium, quod brevi discussum sufficitur alimento, semper simile, semper aliud ut flumen; donec arietantibus incurrentibus noxis, fermentorum vis, duratis partibus exoluta, ætatis lapsu senectutem, & à senectute mortem afferat. Hujus color an primigeniæ materiæ molli tardaque concoctione, an ab instillato spiritu cerebri? Certè probabile intestinam exagitationem sanguinis primum effervescentis, à spiritu cerebri esse oriundam, per quem cor aperte subsultat. An illi ipsi spiritus quibus cor movetur instar musculi, primam sanguinis guttam commovent, expanduntque? Certe qui per fibras nervorum, influit, omnia vis-

cerum fermenta afflatu ſuo perficit ſanguini refundenda à viſceribus, omnibuſque omninò glandularum omnium globis glomeribuſque, iis præcipuè quæ non habent effluvium aliud à venis, qualia ſunt maximè lien, thymus, capſulæque renales. Sed ut initio fœturæ ſtillans à cerebro fermentum in materiam ſanguinis, primam ejus ſtillam effecit, primoſque huic effervefcendi dedit impetus: atque ut primos ſpiritus ad motus alternos cordis emiſit, quibus agitata prima ſanguinis ſtilla magis effervefceret, ita per totum vitæ curriculum eoſdem cordi motus, eoſdem ſanguini impertitur, idem fermentum omnibus ſuffundit partibus, diſtributis per innumerabiles nervos ſpiritibus in partes publicas, alimentis concoquendis, procreandæ ſoboli deſtinatas; in ſanguinem & cæteros humores; denique in partes privatas omnes, ut alimentum proprium melius conficiant. Itaque cerebrum ventriculi fermentum perficit per ſpiritus, chylumque parat ſanguini, quem paratum in ſe mutat ſpirituum fermento prægnans ſanguis, traditque cordi circumagendum cum perfecto ſanguine. Eumdem à partibus, quas refecit, refluum, & ea largitione pauperatum, cerebrum novis inſtaurat augetque copiis per lympham trans globoſas glandulas, multis nervulis intertextas, colatam & ſanguini redditam; Idem per ſpiritus, à ſanguine bilem trans jecur colatam atque elaboratam & cæteros humores utiles ſimili ratione ſegregat in reliquis viſceribus, innumeris nervorum myriadibus aut fruſtra (quod vel ſuſpicari ne fas) aut in hos uſus diſtributis in eas partes quæ his funguntur muneribus, quarum nullus eſt motus, nec eſſe debuit ad ea munia, quæ melius obeuntur quiete, nec ullo ſenſu melius obeuntur, ſi perpaucas excipias. Immo & idem præſtat ſpiritus in his partibus publicis, quibus ſenſus motuſque neceſſarius eſt, ut ventriculo, cui multo plures pluresque ſunt nervi quam pro ratione motus ſenſuſque neceſſarii, unde fit graviſſimis doloribus obnoxius magno & gratuito diſcrimine, niſi damna diſcrimenque compenſaret inevitabilis & hac ratione ſupplenda annonæ conficiendæ neceſſitas. Idem denique ultimum alimentum eodem pacto perficit in omnibus ſinguliſque partibus, quæ interceptis ſpiritibus ſtatim marcent, frigent, macreſcunt.

Ergò cerebrum omnium corporis functionum principium.

Domini Doctores diſputaturi.

Petrus Bonnet.
Ioannes-Baptiſta-Renatus Moreau.
Nicolaus Pelletier.
Renatus le Comte.
Franciſcus Afforty.
Nicolaus de Iouvanci.
Antonius de Caën.
Carolus de Laval.
Dionyſius Dodart.

Proponebat Lutetiæ PHILIPPUS IGNATIUS SAVE, Montenſis, Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1688.

PARISIIS,
Apud Franciſcum Muguet, Regis, & Facultatis Medicinæ Typographum.